

KVINDER OG PIGER i Mali

FAKTA OG BAGGRUND

> Mali er det fjerde fattigste land i verden. Det nordlige Mali ligger i Sahara ørkenen og den centrale og sydlige del i halvørken. Mali's sparsomme naturressurser er koncentreret om Niger floden, der løber tværs igennem den sydlige del af landet. Der er hyppige tørker og insektplager.

Der er omkring 20 etniske grupper i Mali, fordelt på fastboende småbønder og kvægnomader. Bambara er den største etniske gruppe i Mali, og udgør sammen med beslægtede etniske grupper indenfor Mande-sproggruppen lidt over halvdelen af befolkningen. Det officielle sprog er fransk, men Bambara er markedssproget og tales i det meste af Mali.

> DAGLIG KAMP FOR OVERLEVELSE

To tredjedel af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen. De fleste bor på landet og lever af landbruget. De dyrker bl.a. bomuld, ris, hirse, jordnødder og rodfrugter. Andre er beskæftiget med fiskeri eller kvægdrift. Kvinder samler og forarbejder vildtvoksende sheanødder. Arbejdsløshed og underbeskæftigelse er et stort problem med en voksende ung befolkning. Mange unge mænd migrerer til nabolande eller Europa, mens kvinder og piger bliver tilbage for at sørge for familien, eller migrerer til nærmeste storby for at finde arbejde.

> KVINDERS SITUATION

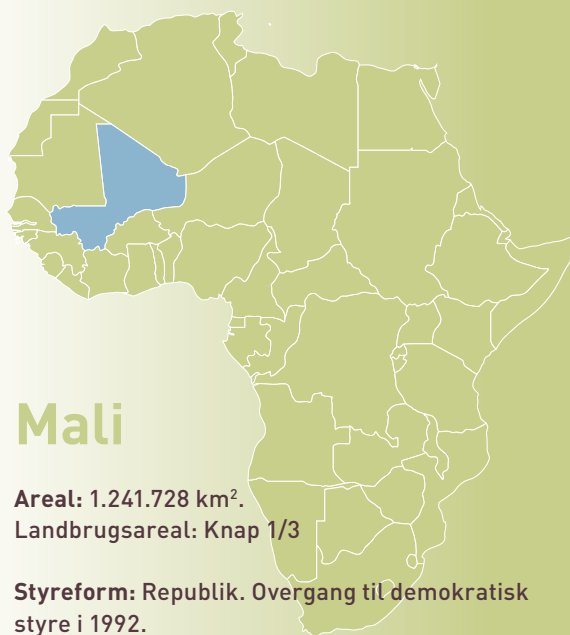
80% af alle kvinder bor på landet og er blandt de fattigste. Kvinder får stadig større ansvar for familiens daglige forsørgelse og overlevelse. Men muligheden for selvbestemmelse og indflydelse i familien og lokalsamfundet følger ikke med. Traditionelle opfattelser af kønsroller, arbejdsdeling og kønsadskillelse er udbredt og begrænser kvinders og pigers bevægelsesfrihed og valgmuligheder.

Kvinders adgang til jord og resurser afhænger af deres ægtemænd, fædre og brødre. Adgang til jord reguleres primært efter sædvaneret.

Ægteskab: Den officielle ægteskabslavalder for piger er 15 år. Men 25% af alle piger er gift, når de er 15 år, og næsten 2/3 del før de er 18 år. Nogle giftes bort allerede i 12-13 års alderen. I Kayes-regionen er 39% af pigerne gift før de bliver 15 år, og 83%, når de er 18.

Dialog & netværk

FOR KVINDERS RETTIGHEDER I MALI

Mali

Areal: 1.241.728 km².

Landbrugsareal: Knap 1/3

Styreform: Republik. Overgang til demokratisk styre i 1992.

Hovedstad: Bamako. Provinshovedstæder: Koulikoro, Kares, Ségou, Timbuktu, Sikasso, Mopti og Gao.

Befolkning: 13,5 millioner, 47% er under 15 år. 28% bor i byerne.

Etnicitet: Mindst 20 etniske grupper, ca. 10% er nomader.

Hovedsprog: Fransk og Bambara. Andre sprog: Peul m.fl..

Religion: 90% er muslimer, 1% kristne, 9% traditionelle religioner.

Forventet levealder: 48,3.

Børnedødelighed: 122 pr. 1000 nyfødte.

Mødredødelighed: 1200 pr. 100.000 fødsler.

Under fattigdomsgrænsen: 2/3 .
Ekstrem fattigdom: 1/3.

Analfabetisme: 81%.

Eksport: Bomuld, guld.

- Kvinder kan bryde fattigdommen, hvis de får rettigheder, resurser og indflydelse

Brudepris: Oprindelig en symbolsk handling, hvor brudgommen og hans familie kompenserer brudens familie med en gave. I dag praktiseres brudepris som 'en handel', hvor bruden 'købes' og derfor opfattes som svigerfamiliens ejendom. Jo yngre bruden er, jo højere kan prisen sættes!

Polygami: 42% af alle kvinder lever i polygame ægteskaber. 45% af kvinder på landet lever i polygami, 34% af kvinder i byerne. 22% af alle gifte piger i 15-19 års alderen er gift ind i polygame ægteskaber.

Omskæring: 92% af alle kvinder i Mali er omskåret. 61% af alle piger omskæres før de er 5 år gamle.

Mødre- og børnedødelighed: Ca. 1200 kvinder dør for hver 100.000 fødsler. Kun 28% af alle fødsler foregår med støtte fra en jordemoder/fødselshjælper. 85% af alle piger og kvinder i Mali har mindst 30 km til det nærmeste hospital. Abort er tilladt, når modrens liv er i fare. Godt 142 ud af 1000 børn dør inden for deres første leveår. Et ud af fire inden de er fem år gamle.

Skolegang: Mali har indført 9 års skolepligt for alle børn mellem 7 og 16 år. 51% af alle piger kommer i skole, mod 71% drenge. Men kun 36% af børnene fuldfører grundskolen. Færrest piger, som ofte forlader skolen i 12 års alderen.

Analfabetismen er høj i den voksne befolkning. Kun omkring 12% af kvinderne kan læse og skrive.

Handel med piger/kvinder: Mali er både transit-, modtager- og afsenderland for handel med kvinder og børn. Titusinder af drenge og piger fra provinshovedstæderne Mopti, Ségou og Sikasso – helt ned til 7 år – sendes af forældre, lokkes eller sælges gennem mellemhændte til Elfenbenskysten for at arbejde som tvangsarbejdere i bomuldsplantager, miner eller med andet hårdt fysisk arbejde. Unge piger lokkes/bortføres til Guinea som ubetalt hus-hjælp hos velstillede familier. Unge kvinder handles til Kuwait og Saudi-Arabien til at arbejde som hus-hjælp. Piger fra Nigeria handles til Mali for at arbejde som prostituerede.

Vold mod kvinder er en udbredt og accepteret del af dagligdagen. Kvinder rapporterer sjældent vold i hjemmet. Vold mod kvinder i Mali omfatter: Vold i

hjemmet, voldtægt i ægteskabet, tvangsægteskab, omskæring, tidligt ægteskab, brudepris, polygami mm.

Kvindes deltagelse i besluttende strukturer er lav på alle niveauer (under 10%).

Kilder: Diverse FN-kilder samt Mali's CEDAW rapport april 2004

KVINDERS RETTIGHEDER OG STATUS I LOVGIVNINGEN

Mali underskrev FNs kvindekonvention CEDAW i 1985 og tiltrådte CEDAW protokolken i 2000. Mali har også underskrevet den afrikanske kvinde-rettigheds-protokol, der trådte i kraft i 2005.

Forfatningen har indskrevet princippet om ligebe-handling og ikke-diskrimination mellem mænd og kvinder. Men i lovgivningen er billedet et andet:

Ægteskabsloven fra 1962 diskriminerer mod kvinder og giver manden eneret til at bestemme om:
(1) ægteskabet skal være monogamt eller polygamt
(2) hvor familien skal bo
(3) om kvinden må arbejde.

Kvinder, der er gift med og får børn med udlændinge har ikke ret til at overføre deres statsborgerskab til børnene.

Ingen lovgivning beskytter mod vold i hjemmet.

Kvinder og mænd har lige ret til at stille op til valg og besluttende organer, og både kvinder og mænd har stemmeret.

Men der er ingen kvote-ordninger til fremme for kvinders politiske deltagelse.

I praksis bestemmes kvinders juridiske status i et samspil mellem civile, sædvane og religiøse retslige spilleregler.

Et forslag til ny familielovgivning blev fremsat i 2002 for at styrke kvinders rettigheder som individ. Men spørgsmålet er kontroversielt og møder modstand.

